

Azərbaycann COP29-a ev sahibliyi etməsi ölkəmiz üçün böyük əhəmiyyət daşıyır. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan beynəlxalq arenada öz mövqeyini daha da gücləndirir və bu növbəti uğur ölkəmizin qlobal məsələlərdə fəal iştirakını nümayiş etdirir.

Dünyanın diqqəti yenidən Bakıya yönələcək

İqlim dəyişmələri ilə mübarizədəki səyləri, işğaldan azad edilmiş torpaqların "yaşıl enerji" zonasına çevrilməsi və istixana qazlarının miqdarının azalması kimi hədəfləri ölkəmizin bu sahədəki məqsədlərini önə çıxarır.

Ermenistanın COP-a namizədiyini geri çəkməsi və Bolqarıstanın da bu qərarı verməsi, Azərbaycanın diplomatik səylərinin və nüfuzunun göstəricisidir. COP29-a ev sahibliyi ölkəmizin beynəlxalq aləmdəki nüfuzunun daha da artmasına səbəb olacaq və iqlim dəyişmələri ilə mübarizədə qlobal səylər təhfə verəcək.

(davamı 5-ci
səhifədə)

➔ səh. 4

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Dünyanın ən gözəl şəhərlərindən biri olan Bakı bu ilin noyabrında Birleşmiş Millətlər Təşkilatının İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına ev sahibliyi edəcək. Dünya ölkələrinə qlobal temperatur artımının qarşısını almaq, iqlim dəyişmələrinin təsirini azaltmaq üçün beynəlxalq əməkdaşlıq formalaşdırmaq məqsədilə ilk dəfə 1992-ci ildə Rio-de-Janeiroda bir araya gəliblər. COP-un ilk toplantısı 1995-ci ildə Berlində keçirilib. COP hər ilin müyyəyen bir ayında dünya liderlerinin iştirakı ile təşkil olunur. Konfransın keçirilməsi iqlim böhranı və su qılığı kimi qlobal problemlərin həlli yollarının tapılması və bu istiqamətdə mübarizə aparmaq üçün gelecek strateji planların hazırlanması məqsədi daşıyır. Katibliyi Almaniyanın Bon şəhərində yerləşir. Bu zamana qədər COP-a Almaniya beş, İsvəçrə, Yaponiya, Argentina, Niderland, Mərakeş, Hindistan, İtaliya, Kanada, Kenya, İndo-neziya, Polşa hər biri iki dəfə, Danimarka, Meksika, Cənubi

COP-da qlobal səviyyədə çox önemli qərarlar qəbul edilir, müzakirələr aparılır, qərarların necə həyata keçiriləcəyi ilə bağlı yol xəritələri hazırlanır. 2015-ci ildə Fransada keçirilən COP21-də Paris iqlim sazişi imzalandı. Bu razılaşma iqlim böhranının qarşısını almaq üçün qlobal orta səth temperaturunun artımını 2 dərəcə ilə məhdudlaşdırmaq və mümkünse, 1,5 dərəcədən aşağı saxlamaq məqsədi daşıyır.

loji vəziyyətini yaxşılaşdıracaq, iqlim dəyişmələrinin təsirlərini azaltmağa kömək edəcək. Azərbaycan istixana qazı emissiyalarını 2050-ci ilə qədər 40 faiz azaltmağı qarşısına məqsəd qoyub. Bu da Paris sazişinə uyğun olaraq qlobal iqlim məqsədlərinə töhfə verəcək. Konfransın Azərbaycanın iqtisadiyyatına da müsbət təsirləri gözlənilir. Konfrans nəticəsində turizm sektorunu canlanacaq. Həmçinin tədbir yeni investisiyaların

ta keçirilir və bu həm də COP29-un öhdəliklərinə uyğun şəkildə aparılır. Belə bir mötəbər tədbirin Azərbaycanda keçirilməsi ölkəmizin iqlim dəyişmələri ilə mübarizədə qlobal səviyyədə fəallığını və bu sahədəki öhdəliklərin nümayiş etdirmək üçün bir fürsətdir. Azərbaycan bu tədbirin yüksək səviyyədə reallaşması üçün əzmlə çalışır. Konfransın Bakıda keçirilməsi ölkəmizə olan yüksək etimadın göstəricisidir. Azərbaycan həm də ekologiyının mühafizəsi üçün beynəlxalq konvensiyalara qoşularaq üzərinə düşən öhdəlikləri uğurla yerinə yetirir. Ölkədə "yaşıl enerji" növlərinin yaradılması istiqamətində mühüm layihələr həyata keçirilir. COP29-da beynəlxalq iqtisadiyyətin bu gənə qədər görüyü və bundan sonra görəcəkləri işlər, qarşidakı strateziyalar müzakirə olunacaq. Bundan başqa, bütün dünya bir daha ermənilərin Qarabağda törətdikləri ekoterrora da şahid olacaq.

Mütəxəssislərin fikrincə, COP29-da siyasetçilərlə yanaşı, elm adamları da iştirak edəcəklər. Bunun müsbət tərifli ondan ibarətdir ki, onlar fikirlərini, narahatlılarını dövlət rəsmilərinə çatdıracaqlar. Tədbir rəsmi və qeyri-rəsmi formatlarda keçiriləcək, müzakirə panelləri təşkil olunaçaq.

COP29 bəşəriyyət üçün

böyük əhəmiyyətə malikdir. Dünyada iqtisadiyyat, ictimai məsələlər, texnoloji risklər arasında ekoloji problemlər daha öndədir. Hazırda ölkələrdə ən böyük təhlükə ətraf mühit və ekologiya problemdir. Bir çox region quraqlıq, su qılığı, səhralaşma, hava çirkilikliyi və digər problemlər dən əziyyət çəkir. Bu isə öz növbəsində iqtisadiyyata mənfi təsir göstərir. Əgər bu cür davam edərsə, ölkələrdə kənd təsərrüfatında ola biləcək itkilərin hesablanmasına başlanılaçaq.

Musa BAĞIRLI,
"Respublika".

Sudan, Qətər, Peru, Fransa, İspaniya, Birleşmiş Krallıq, Misir və Birleşmiş Ərəb Əmərliyi bir dəfə ev sahibliyi edib. Sonuncusu Dubay şəhərində baş tutub. COP30 isə Braziliyada keçiriləcək.

COP29-un Bakıda keçirilməsinin əhəmiyyəti ondan ibarətdir ki, bu, Azərbaycan üçün müxtəlif sahələrdə faydalı olacaq. İstixana qazı emissiyası üzrə öhdəliklərini yerinə yetirməsinə imkan yaradacaq, bu isə ölkənin eko-

ve texnologiyaların cəlb olunmasına da şərait yaradacaq.

COP29 işgaldən azad edilmiş Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda ekoloji problemlərin həlli üçün də vacibdir. İşgaldən azad olunmuş ərazilərimizdə bərpa işləri həya-